

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 stycznia 2019 r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. C. jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 20 sierpnia 2018 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że z danych figurujących na koncie ww. ubezpieczonego wynika, że w okresie od 1.11.2017 r. do 17.03.2018 r. M. C. był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w charakterze pracownika, zaś w okresie od 16.05.2018 r. do 20.06.2018 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba wykonująca umowę zlecenia, przez innych płatników składek.

Następnie w okresie od 3.08.2018 r. do 19.08.2018 r. M. C. był zgłoszony wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego przez Powiatowy Urząd Pracy w Ł., jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych.

Od 20.08.2018 r. M. C. został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu przez płatnika składek: (...) SP. Z O.O.". Zgłoszenia do ww. ubezpieczeń dokonano dopiero w dniu 13.09.2018 r. - tj. z uchybieniem ustawowego terminu 7 dni.

Po upływie zaledwie 37 dni od wskazanego przez płatnika dnia zgłoszenia do ubezpieczeń w charakterze pracownika - tj. od 26.09.2018 r. M. C. stał się niezdolny do pracy z powodu choroby. Jednocześnie z dokonanych przez Inspektorat ustaleń wynika, że również w okresie od 03/2018 r. do 08/2018 r. M. C. był często niezdolny do pracy z powodu choroby.

W miesięcznych dokumentach rozliczeniowych przekazanych do ZUS wskazany płatnik składek wykazał, że za okresy: od 26.09.2018 r. do 11.10.2018 r. oraz od 15.10.2018 r. do 31.10.2018 r. dokonał M. C. wypłaty wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Natomiast w przekazanym formularzu ZUS Z-3 wykazał, że jego stałe wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki stałe zostały ustalone w umowie o pracę w pełnej miesięcznej wysokości: 3772,10 zł brutto.

Następnie M. C. wystąpił z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 1.11.2018 r. do 20.12.2018 r.

Jednocześnie z ustaleń dokonanych przez Inspektorat wynika, że również za okresy: od 21.12.2018 r. do 3.01.2019 r. oraz od 4.01.2019 r. do 17.01.2019 r. zostały wystawione M. C. zwolnienia lekarskie, jednak do dnia wydania tej decyzji nie wystąpiono z wnioskami o wypłatę zasiłku chorobowego za okresy niezdolności do pracy wskazane w tych zwolnieniach.

W świetle powyższego zostało wdrożone postępowanie wyjaśniające. W związku z powyższym 27.11.2018 r. Inspektorat ZUS w Z. skierował do M. C. oraz do pełnomocnika płatnika składek: (...) SP. Z O.O.", pisma informujące o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie podlegania przez M. C. od dnia 20.08.2018 r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, w związku ze zgłoszeniem do ubezpieczeń w charakterze pracownika przez ww. płatnika składek.

W dniu 5.12.2018 r. do Inspektoratu ZUS w Z. wpłynęło pismo płatnika składek: (...) SP. Z O.O.", w którym prokurent - A. R. wyjaśniła, że M. C., w związku z posiadanymi odpowiednimi kwalifikacjami na stanowisko: kierownika serwisu, został zatrudniony na czas określony od 20.08.2018 r. do 20.08.2019 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 3772 zł 10 gr brutto, wypłacanym w formie przelewu na rachunek bankowy. Jednocześnie oznajmiła, że M. C. wykonywał pracę od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8:00 do 16:00, dokumentując to na liście obecności.

Jak wyjaśniła A. R., w związku z brakiem odpowiednich kwalifikacji jak i praktyki u osoby pełniącej dotychczas funkcję kierownika serwisu, firma (...) SP. Z O.O." poszukiwała pracownika poprzez różne portale internetowe oraz za pośrednictwem Urzędu Pracy. M. C. złożył swoją aplikację w formie e- mailowej w odpowiedzi na ogłoszenie zamieszczone na portalu internetowym, a w związku z nabytą praktyką i doświadczeniem w kilku firmach z tej samej branży, został zatrudniony w (...) SP. Z O.O. Ponadto oświadczyła, że M. C. nie otrzymał zakresu obowiązków na piśmie, gdyż biorąc pod uwagę jego doświadczenie, nie było takiej potrzeby, ale odpowiadał zarówno za pracę i funkcjonowanie działu serwisu, jak i kierowanie zespołem mechaników. Natomiast osobą nadzorującą jego pracę był M. S. (1), pełniący funkcję dyrektora zarządzającego.

A. R. oznajmiła również, że stanowisko kierownika serwisu istnieje w firmie niemal od momentu jej powstania i przez wiele lat funkcję tą pełnił J. S. (wcześniej właściciel firmy, a obecnie po przekształceniu w spółkę - prezes zarządu). Następnie, przed zatrudnieniem M. C., obowiązki kierownika serwisu pełnił również, w drodze zastępstwa, S. Z.. Natomiast w związku z chorobą i przedłużającą się nieobecnością M. C., funkcję kierownika serwisu przejął K. J.. Jednocześnie A. R. stwierdziła, że obydwaj ww. otrzymują równorzędne wynagrodzenie, choć K. J. nieco niższe, gdyż jest w trakcie przyuczenia do powierzonej mu funkcji.

Jak stwierdziła A. R., płatnik nie posiada informacji, kiedy M. C. będzie w stanie wrócić do pracy, ani jak długo będzie niezdolny do jej wykonywania. Dodała jednocześnie, że gdyby nie zataił on informacji o swoim stanie zdrowia oraz o chorobie, nie zostałby zatrudniony na stanowisku kierownika serwisu, a jedynie pomocnika kierownika.

Wraz z pismem wyjaśniającym zostały przekazane kopie następujących dokumentów: umowy o pracę z 20.08.2018 r., orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania przez M. C. pracy na stanowisku kierownika serwisu, karty szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, informacji o warunkach zatrudnienia, oświadczenia o wyrażeniu zgody na przekazywanie wynagrodzenia na rachunek bankowy, CV, kwestionariuszy osobowych, świadectwa pracy z poprzedniego miejsca zatrudnienia, dyplomu ukończenia przez M. C. studiów wyższych oraz kartoteki wynagrodzeń.

Natomiast M. C., w odpowiedzi na skierowaną przez Inspektorat korespondencję, przekazał pismo wyjaśniające z 16.12.2018 r., w którym oświadczył, że został zatrudniony na podstawie umowy o pracę z 20.08.2018 r. na stanowisku kierownika serwisu, z zasadniczym wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 3772 zł 10 gr. Jednocześnie stwierdził, że zgodnie z informacją o warunkach zatrudnienia z 20.08.2018 r. czas jego pracy wynosił 8 godzin na dobę oraz 40 godzin tygodniowo, a do jego obowiązków należało: przyjmowanie zleceń napraw od klientów, przydzielanie pracy mechanikom serwisu, koordynacja w zapewnieniu części do zleconych napraw, rozliczanie pracy mechaników serwisu, nadzór nad rozliczaniem finansowym wykonanych napraw, nadzór nad rozliczeniami gwarancyjnymi napraw, nadzór nad przygotowywaniem nowych maszyn do wydania klientowi oraz przygotowywanie maszyn na targi i wystawy.

Jak wyjaśnił M. C., informację o naborze na stanowisko kierownika serwisu w firmie: "BROKER MASZYNY SP. Z O.O" znalazł na stronie internetowej Urzędu Pracy w Z. i na wskazany w ogłoszeniu adres e-mail przesłał swoje CV. Następnie został zaproszony na rozmowę rekrutacyjną, w której uczestniczyły trzy osoby zarządzające spółką, a po rozmowie został przyjęty na stanowisko kierownika serwisu.

Ponadto M. C. stwierdził, że zakres obowiązków nie został mu przekazany w formie pisemnej, tylko ustnie przez osobę z zarządu spółki - Pana M. S. (1), ale rzeczywiste czynności jakie wykonywał pokrywały się z zakresem obowiązków, który został mu przekazany. Jednocześnie oznajmił, że jego pracę nadzorowały bezpośrednio osoby z zarządu spółki - J. S. oraz M. S. (1).

W przekazanym piśmie wyjaśniającym M. C. wyjaśnił również, że posiada kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierownika serwisu, gdyż ukończył Liceum (...) uzyskując tytuł zawodowy mechanika pojazdów samochodowych. Jednocześnie stwierdził, że decydującym przy przyjęciu i późniejszym wykonywaniu przez niego pracy na ww. stanowisku, było jego zatrudnienie w latach 2010 - 2014 w firmie (...) J. K. na stanowisku specjalisty ds. serwisu (...), gdzie zarządzał serwisem maszyn oraz fakt, że od lat związany jest z branżą motoryzacyjną, gdyż w latach 2014-2015 pracował w firmie (...) 4X4 (...)" Z. M. na stanowisku doradcy serwisowego samochodów S., w

okresie 05/2015-08/2015 w firmie (...) na stanowisku doradcy serwisowego samochodów K., zaś w latach 2015-2017 na stanowisku kierownika zmiany serwisu mechanicznego wielomarkowego MANUFATURA (...).

Wraz z pismem wyjaśniającym zostały przekazane kserokopie: umowy o pracę i informacji o warunkach zatrudnienia z 20.08.2018 r. oraz świadectwa pracy M. C. wystawionego przez płatnika: (...) J. K..

W dniu 21.12.2018 r. Inspektorat ZUS w Z. skierował do stron pisma informujące o zakończeniu etapu gromadzenia dokumentów w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego i o przysługującym prawie do zapoznania się, przed wydaniem decyzji, z całością zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

W ocenie Inspektoratu przekazane wyjaśnienia nie dają podstaw do potwierdzenia, aby od 20.08.2018 r. M. C. wykonywał pracę w ramach stosunku pracy na stanowisku kierownika serwisu. Również przedłożone kopie dokumentów kadrowo- płacowych nie stanowią w rzeczywistości dowodów wykonywania przez niego pracy, gdyż są jedynie potwierdzeniem ich formalnego sporządzenia.

Z toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie zostały również przedłożone listy obecności w pracy M. C. oraz szczegółowa ewidencja godzin jego pracy. W stosunku pracy godziny pracy pracownika winny być szczegółowo określone i na bieżąco ewidencjonowane, gdyż tylko wówczas istnieje możliwość ustalenia czy pracownik przepracował obowiązującą go normę czasu pracy, czy też normę tę przekroczył. Natomiast sprawowanie przez pracodawcę prawidłowego nadzoru nad pracownikiem, w ramach tzw. elementu "podporządkowania pracowniczego", nie jest możliwe bez posiadania dokładnej i aktualnej wiedzy o czasie, w którym tę pracę wykonuje.

W ocenie organu rentowego wątpliwości w przedmiotowej sprawie budzi potrzeba zatrudnienia przez płatnika składek - M. C., który po upływie zaledwie 37 dni od wskazanego przez płatnika dnia zgłoszenia do ubezpieczeń w charakterze pracownika stał się długotrwale niezdolny do pracy z powodu choroby, a następnie nie powierzenie jego obowiązków któremuś z wcześniej zatrudnionych już i doświadczonych pracowników spółki - np. S. Z., który pełnił już wcześniej obowiązki kierownika serwisu, ale zupełnie nowemu pracownikowi - zatrudnionemu od 1.11.2018 r., którego do takich obowiązków trzeba przyuczyć. Daje to podstawy do poddania w wątpliwość nie tylko rzeczywistą potrzebę zatrudnienia M. C. w charakterze pracownika, ale również realne zapotrzebowanie płatnika na jego pracę. Istotnym jest także to, że bezpośrednio przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych w charakterze pracownika przez ww. płatnika składek, M. C. nie był zgłoszony do ubezpieczenia chorobowego z żadnego tytułu i tym samym w przypadku wystąpienia niezdolności do pracy z powodu choroby, nie byłby uprawniony do wypłaty zasiłku chorobowego. Uzasadnione więc wątpliwości budzi fakt zgłoszenia M. C. do ubezpieczeń w charakterze pracownika na krótko przed kolejną jego niezdolnością do pracy występującą w 2018 r. i złożeniem wniosku o wypłatę zasiłku chorobowego. Pracodawca nie zatrudnia pracownika, aby dać mu pracę, źródło utrzymania i stworzyć ochronę ubezpieczeniową, ale dlatego, że istnieje potrzeba gospodarcza pozyskania nowego pracownika. Natomiast zasiłek chorobowy ma być rekompensatą za utracone dochody, a nie sposobem na uzyskanie dochodu.

Uwagę Inspektoratu zwraca również dokonanie przez płatnika składek dopiero w dniu

13.09.2018 r. - tj. z uchybieniem ustawowego terminu 7 dni - zgłoszenia M. C. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w charakterze pracownika od dnia 20.08.2018 r.

Powyższe ustalenia, a w szczególności krótkotrwałość zatrudnienia przed dniem powstania wielomiesięcznej niezdolności do pracy, niepodleganie ubezpieczeniu: chorobowemu bezpośrednio przed zgłoszeniem do ubezpieczeń w charakterze pracownika, brak dowodów wykonywania pracy, w ocenie organu rentowego świadczą o tym, że M. C. nie wykonywał od 20.08.2018 r. pracy w ramach umowy o pracę na rzecz płatnika składek: (...) SP. Z O.O.", a został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych jedynie celem uzyskania prawa do wypłaty świadczenia w postaci długotrwałego zasiłku chorobowego. Zatem na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy należy stwierdzić, że umowa o pracę zawarta między M. C., a płatnikiem składek: (...) SP. Z O.O.", jako zawarta

dla pozoru, jest nieważna, a zatem M. C. z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 20.08.2018 r.

/ decyzja k. 44 -48 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 4 lutego 2019 r. wniósł M. C. wnosząc o jej zmianę i ustalenie iż podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu zatrudnienia jako pracownik w firmie (...) sp. z o.o. od dnia 20 sierpnia 2018 r. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł i w okresie zatrudnienia, pracę na rzecz wskazanego podmiotu faktycznie wykonywał.

/ odwołanie k. 3-4/

Odwołanie od powyższej decyzji w całości w dniu 20 lutego 2019 r. wniósł też płatnik składek (...) SP. Z O.O.", reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

a) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 22 § 1 kodeksu Pracy poprzez jego nie zastosowanie i błędne uznanie, że M. C. oraz płatnika (...) Sp. z o.o. nie łączy stosunek pracy;

b) naruszenie prawa materialnego tj. art. 300 kodeksu pracy w związku z art. 83 § 1 kodeksu cywilnego, polegające na ich bezzasadnym zastosowaniu i w konsekwencji uznaniu, że umowa o pracę, zwarta w dniu 28 sierpnia 2018 r. była czynnością pozorną;

c) naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 i 13 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez ich niezastosowanie, a w konsekwencji uznanie, iż M. C. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., pomimo, iż łączy ich stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, w ramach którego była świadczona na rzecz spółki rzeczywista praca, za którą było wypłacone ustalone umową wynagrodzenie.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i w konsekwencji stwierdzenie, że M. C. podlega jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 20 sierpnia 2018 r. ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu nadto o zasądzenie na rzecz płatnika (...) Sp. z o.o. kosztów postępowania w sprawie, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/ odwołanie k. 3-3 akt VIII U 506/19/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podnosząc argumentację tożsamą jak w zaskarżonej decyzji.

/ odpowiedź na odwołanie k. 12 -14 v. oraz k.49-51 v. akt VIII U 506/19/

Postanowieniem z dnia 21 marca 2019 r. Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 219 kpc połączył sprawę o sygnaturze VIII U 506/19 ze sprawą o sygn. akt VIII U 505/19 i nakazał ich łączne rozpoznanie pod numerem sprawy VIII U 505/19

/ postanowienie k 53 akt VIII U 506/19 /

Na rozprawie w dniu 29 maja 2019 r. ustanowiony z urzędu pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie.

/ stanowisko procesowe strony- protokół rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:03:05-00:04:22/

Na rozprawie w dniu 25 września 2019 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, oświadczając iż koszty te nie zostały opłacone ani w całości ani w części. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/stanowiska stron - protokół rozprawy z dnia 25 września 2019 r. – 00:28:36 – 00:32:47 /

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. C. posiada wykształcenie wyższe. Ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie (...) na Wydziale Prawa i Administracji specjalizacja „administracja i zarządzanie w przedsiębiorstwach prywatnych”. Ponadto posiada tytuł zawodowego mechanika pojazdów samochodowych i liczne uprawnienia - Dozoru (...) w zakresie obsługi urzędów transportu. Z tytułu dotychczasowego zatrudnienia na stanowiskach koordynatora serwisu, specjalisty ds. serwisu, legitymuje się znajomością technik sprzedaży, znajomością mechaniki pojazdowej, mechaniki ogólnej, znajomością modułów sterujących silników spalinyowych z osprzętem, znajomością układów zasilania gazem, znajomością rynku części do pojazdów samochodowych.

/CV k. 22 -23 akt ZUS, kwestionariusz osobowy osoby ubiegającej się o zatrudnienie 17-20 akt ZUS, świadectwa pracy k. 15 -16, k. 31. akt ZUS, dyplom ukończenia studiów k. 14 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019r. - 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:05:16 -00:20:11 /

W okresie od 1.11.2017 r. do 17.03.2018 r. M. C. był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w charakterze pracownika, zaś w okresie od 16.05.2018 r. do 20.06.2018 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba wykonująca umowę zlecenia, przez innych płatników składek.

/ bezsporne/

Następnie w okresie od 3.08.2018 r. do 19.08.2018 r. M. C. był zgłoszony wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego przez Powiatowy Urząd Pracy w Ł., jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych.

/ bezsporne/

Orzeczeniem z dnia 31.10.2018 r. Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczył M. C. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 31.10.2021 r. stwierdzając iż ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 18.09.2018 r. przy czym okresu powstania niepełnosprawności nie da się ustalić.

/ orzeczenie k. 5/

Wnioskodawca cierpi na zaburzenia afektywne dwubiegunowe, uzależnienie od alkoholu i z tego tytułu podlega systematycznemu leczeniu od 2015 r.

/ bezsporne, a nadto karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 11, zestawienie dotyczące okresu i miejsca udzielania świadczeń k. 34-36, dokumentacja medyczna k. z (...) koperta k. 89, dokumentacja medyczna z (...) k. 90- 127 v., dokumentacja medyczna Wojewódzkiego Szpitala (...), im. M. S. – Curie w Z. k. 131 – 209 v., dokumentacja medyczna Centrum Medyczne (...) Sp. z o.o. k. 210 – 214, dokumentacja medyczna (...) Szpital (...) w Ł. k. 215-236, dokumentacja medyczna Szpitala (...) k. 238 - 241 v. dokumentacja medyczna M. J. k. 242-243 zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:05:16 -00:20:11 /

Choroby nie da się wyleczyć, pojawiają się nawroty.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019r. - 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:05:16 -00:20:11 /

(...) SP. Z O.O.", zajmuje się sprzedażą i serwisem maszyn budowlanych, rolniczych komunalnych, takich jak koparki, ładowarki koparko – ładowarki, ciągniki, podnośniki koszone .

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019r. 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49; zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27/

Wnioskodawca znalazł ofertę zatrudnienia na stanowisko kierownika serwisu w firmie (...) SP. Z O.O.", na stronie urzędu pracy w Z.. Wysłał CV i drogą mailową został zaproszony na rozmowę kwalifikacyjną, na której zdecydowano o jego zatrudnieniu.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09, zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:05:16 -00:20:11 /

Firma poszukiwała pracownika na to stanowisko poprzez ogłoszenia internetowe i Urząd Pracy, gdyż osoby uprzednio na nim zatrudnione nie były w stanie podołać nałożonym na nich obowiązkom.

/zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

W dniu 20 sierpnia 2018 r. M. C. oraz (...) SP. Z O.O.", reprezentowana przez J. S. nawiązali stosunek pracy zawierając pisemną umowę o pracę na czas określony od 20.08.2018 r. do 20.08.2019 r. w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 3.7772,10 zł brutto. W ramach zawartej umowy powierzono wnioskodawcy stanowisko: kierownika serwisu.

/ umowa o pracę k. 26, 30 akt ZUS/

Wnioskodawca został dopuszczony do pracy przez lekarza orzecznika.

/orzeczenie lekarskie k. 27 akt ZUS/

Wnioskodawca zawierając umowę o pracę z płatnikiem nie poinformował go o swoich problemach zdrowotnych.

/zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27/

W dniu 13.09.2018 r. - tj. z uchybieniem ustawowego terminu 7 dni – płatnik składek dokonał zgłoszenia M. C. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w charakterze pracownika od dnia 20.08.2018 r.

/ bezsporne/

Płatnik utworzył dokumentację pracowniczą dotyczącą ubezpieczonego, w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: umowa o pracę, informacja o warunkach zatrudnienia, orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania

pracy na stanowisku kierownika z dnia 13.08.2018 r., karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP z dnia 20-21.08.2018 r., oświadczenie o przekazywaniu wynagrodzenia na rachunek bankowy, CV, kwestionariusz osobowy, dyplom, kartoteka wynagrodzeń od 01.08. 2018 – 30.11.2018, karta czasu pracy pracownika, kartę pracy, ewidencję czasu pracy karta wynagrodzeń pracownika kartoteka wynagrodzeń, kartoteka dochodowa, karta zasiłkowa.

/ umowa o pracę k. 26, 30 akt ZUS, informacja o warunkach zatrudnienia k. 24 k 29 akt ZUS, orzeczenie lekarskie k. 27 akt ZUS, karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP

k. 25 akt ZUS, oświadczenie o przekazywaniu wynagrodzenia na rachunek bankowy k. 23 akt ZUS, CV k. 21 -22 akt ZUS, kwestionariusz osobowy k. 17-20 akt ZUS, dyplom k. 14 akt ZUS, kartoteka wynagrodzeń od 01.08.2018 – 30.11.2018 k. 12-13 akt ZUS, ponadto cała wskazana dokumentacja w aktach osobowych pracownika koperta k. 81, karta czasu pracy pracownika k. 10 -11 akt VIII U 506/19, k. 289-298 karta pracy k. 72- 77. ewidencja czasu pracy k. 78-80, karta wynagrodzeń pracownika k. 66 kartoteka wynagrodzeń k. 67 kartoteka dochodowa k 69 karta zasiłkowa k. 70/

Wynagrodzenie wnioskodawcy w ramach zawartej umowy nie odbiegało od zarobków osiągniętych uprzednio na analogicznych stanowiskach pracy w innych zakładach pracy.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25.09.2019r. - 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49/

Wynagrodzenie było przelewane na konto bankowe wnioskodawcy.

/ potwierdzenie przelewów k. 275- 281, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25.09.2019r. - 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Do obowiązków wnioskodawcy jako kierownika serwisu należało organizowanie pracy ośmiu mechaników, rozdzielanie ich obowiązków, rozliczanie ich pracy, zamawianie części do maszyn, nadto zajmowanie się serwisem, ustalanie technologii naprawy. Wnioskodawca w ramach obowiązków odbierał telefonicznie lub mailowo zlecenia, posługując się firmowym adresem mailowym Y. –centrum i służbowym telefonem. Do jego obowiązków należało ustalenie co stało się z maszyną i na czym polega usterka. Wnioskodawca zapisywał usterkę w zleceniu w wewnętrznym systemie acomnex, logując się na własny login. W tym systemie znajduje się cała baza danych. Gdy maszyna była dostarczana do firmy odwołujący się musiał zrobić dokumentację fotograficzną i wystawić zlecenie. Następnie zajmował się kupowaniem części serwisowych. Na podstawie protokołu naprawy podpisanego przez klienta odwołujący rozliczał mechaników.

/korespondencja mailowa k. 12-45 akt VIII U 506/19, protokół zdawczo odbiorczy w zakresie pobrania telefonu komórkowego k. 287 zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019r. 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08 zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. M. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:36:37 -01:46:15 zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27 zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Wnioskodawcy nie przedłożono pisemnego zakresu obowiązków.

/ bezsporne zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Wnioskodawca wykonywał pracę w siedzibie spółki w godzinach 8-16. Stawiając się i wychodząc z pracy podpisywał listy obecności wskazując na godziny, w których praca była wykonywana.

/karta czasu pracy pracownika k. 10 -11 akt VIII U 506/19 k. 289-298, karta pracy k. 72- 77. ewidencja czasu pracy k. 78-80, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. M. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:36:37 -01:46:15 zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27 zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Podlegli wnioskodawcy pracownicy mieli z nim bezpośredni i stały kontakt .

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37 zeznania świadka M. M. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:36:37 -01:46:15/

Bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy jest M. S. (1) – dyrektor zarządzający. Wnioskodawca miał dużą samodzielność w pracy. W firmie były wdrażane jego pomysły związane z obsługą i funkcjonowaniem serwisu.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49 zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Przed zatrudnieniem wnioskodawcy jego obowiązki wykonywał S. Z., jednakże ten z racji posiadanego wykształcenia (jest włókiennikiem) nie miał odpowiedniego doświadczenia, ani wiedzy - co rzutowało na obsługę klientów i kontakty z pracownikami. S. Z. sam zabiegał o zatrudnienie innej osoby na jego miejsce.

/zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27 /

Od 26.09.2018 r. M. C. stał się niezdolny do pracy z powodu choroby. Niezdolność do pracy ustała w lutym 2019 r.

/ bezsporne/

W okresie od 15.10.2018r. do 30.11.2018r. wnioskodawca przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Z..

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka A. L. protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 r. 00:05:16 -00:20:11, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k.11 /

W miesięcznych dokumentach rozliczeniowych przekazanych do ZUS płatnik składek wykazał, że za okresy: od 26.09.2018 r. do 11.10.2018 r. oraz od 15.10.2018 r. do 31.10.2018 r. dokonał wypłaty M. C. wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy.

/ bezsporne/

Następnie M. C. wystąpił z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 1.11.2018 r. do 20.12.2018 r.

/ bezsporne/

W okresie nieobecności w pracy wnioskodawcy, zastępował go K. J. -zatrudniony początkowo w spółce kapitałowo powiązanej z płatnikiem (...) Sp. z o.o. od 3.09.2018 r. w charakterze pracownika serwisu, a od 1.11.2018 zatrudniony u płatnika na stanowisku pracownika serwisu. WW w praktyce sprawował funkcję zastępcy kierownika.

/ umowa o pracę k.299, rozwiązanie umowy o pracę k. 300, umowa o pracę k. 301 zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. M. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:36:37 -01:46:15, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Od lutego 2019 r. wnioskodawca powrócił do pracy. Ponownie korzysta ze służbowego komputera. Nadal pracuje - po powrocie ze zwolnienia lekarskiego nie miał żadnych dłuższych przerw w zatrudnieniu spowodowanych chorobą. Faktycznie jednak K. J. wykonuje obecnie obowiązki kierownika serwisu, a wnioskodawca jest osobą wspierającą go od strony merytorycznej – jest jego zastępcą. M. C. zajmuje się technologią naprawy, zleceniami zaopatrzenia materiałowego, częściami. Natomiast K. J. zajmuje się umawianiem z klientami, rozliczaniem i wystawianiem zleceń. Wyżej wymienieni dzielą się po połowie obowiązkami. Treść angaży ww. nie została zmieniona.

/protokół zdawczo odbiorczy k. 286, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49, zeznania świadka S. Z. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:00:38-01:24:08, zeznania świadka W. B. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:24:08 -01:36:37, zeznania świadka M. M. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:36:37 -01:46:15, zeznania świadka M. S. (1) protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 01:46:15 -02:21:27, zeznania świadka A. R. protokół z rozprawy dnia 29 maja 2019 r. 02:21:27 -02:36:09/

Po upływie terminu, na który została zawarta umowa na czas określony - z wnioskodawcą zawarto umowę o pracę na czas nieokreślony, na tych samych warunkach co poprzednio.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 25 września 2019 00:22:49 - 00:25:58 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 29 maja 2019 r. 00:05:01 – 00:53:49/

W okresie od sierpnia 2017 r. do maja 2019 r. płatnik (...) sp. z o.o. zatrudniał 20 pracowników, przy czym w okresie od sierpnia 2017 r. do marca 2019 r. zarabiali oni średnio miesięcznie od 2043,45 zł netto do 4177,47 zł netto .

/ zestawienie k. 288 zestawienie k. 48./

Zysk płatnika (...) sp. z o.o. na koniec 2017 r. wyniósł 312.291,12 zł zaś na koniec 2018 r. – 28.846,80 zł. Spółka w 2018 r. miała kilkumilionowe obroty.

/ bilans zysków i strat za 2017 i 2018 r. k. 65 zestawienie obrotów kont w miesiącach k. 47 /

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania świadków: S. Z., W. B., M. M., M. S. (1), A. R., A. L., oraz w oparciu o zeznania wnioskodawcy.

Sąd uznał, iż zeznania wszystkich wymienionych osób są spójne, konsekwentne, logiczne i znajdują potwierdzenie w dokumentach załączonych do akt. Z zeznań tych wynika wprost, czym zajmował się wnioskodawca w trakcie wykonywania pracy. Nie budzą również zastrzeżeń Sądu okoliczności, jakie legły u podstaw zatrudnienia M. C..

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołania zasługiwały na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy M. C. faktycznie podjął i wykonywał powierzone mu obowiązki pracownicze z tytułu zatrudnienia w płatnika (...) sp. z o.o.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz.300) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Przez nawiązanie stosunku pracy, zgodnie z art. 22 § 1 k.p. pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W myśl § 1¹ art. 22 k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartą przez strony umowy. Równocześnie w myśl § 1² art. 22 k.p. nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

W kwestii cech odróżniających umowę o pracę od innych umów ukształtowało się bardzo bogate orzecznictwo sądowe. Przede wszystkim, zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, o wyborze rodzaju podstawy prawnej zatrudnienia decydują zainteresowane strony (art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p.), kierując się nie tyle przesłanką przedmiotu zobowiązania, ile sposobu jego realizacji (por. wyrok SN z 13 kwietnia 2000 r., I PKN 594/99, OSNAPiUS 2001 nr 21, poz. 637). Zatrudnienie nie musi mieć charakteru pracowniczego. Praca może być bowiem świadczona także na podstawie umów cywilnoprawnych (por. wyrok SN z 9 grudnia 1999 r., I PKN 432/99, OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 310). Decydujące jednak znaczenie należy przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku umownego. Dopiero w razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym - nazwanym przez nie umową o pracę - zdecydowanie nie występowały elementy typowe dla stosunku pracy (art. 22 k.p.), występowały natomiast elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania), nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę. Wówczas, dla ustalenia, że stron nie łączył stosunek pracy, nie jest konieczne precyzyjne nazwanie łączącej strony umowy cywilnoprawnej (por. wyrok SN z 14 lutego 2001 r., I PKN 256/00, OSNAPiUS 2002 nr 23, poz. 564).

Umowa, na podstawie której jest świadczona praca, nie może mieć mieszanego charakteru, łączącego elementy umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2002 r., I PKN 786/00, OSNP 2004 nr 2, poz. 30). W świetle art. 22 § 1¹ k.p. oceny charakteru umowy należy dokonywać nie tylko na podstawie przyjętych przez jej strony postanowień, które mogą mieć na celu stworzenie pozorów innej umowy, lecz także na podstawie faktycznych warunków jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2010 r. I PK 8/10, LEX nr 602668/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się; podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 r. sygn. I PK 110/06 opubl. M.P.Pr. (...); wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r. sygn. III PK 39/09, LEX 578140/. W wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 68/05 Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy /opubl. Wokanda 2006/4/26, Lex 177165/. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 r. sygn. I PK 146/05 Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd

Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego /opubl. OSNP 2007/5-6/67/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się nadto, że dla włączenia do ubezpieczenia społecznego niezbędna jest przynależność do określonej w ustawie systemowej grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. O tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art. 22 kp formalne elementy umowy o pracę nie oznaczają, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art. 83 § 1 kc. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r. sygn. II UK 148/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. sygn. II UK 321/04, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 11-12, poz. 190, str. 503; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 r. sygn. II UKN 244/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. II UK 204/09, LEX nr 590241/.

Przy czym nie jest to jedyna postać pozorności umowy o pracę. Pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., sygn. I UK 120/06, opubl. OSNP 2007 nr 19-20, poz. 294; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. I UK 43/09, LEX nr 529772; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r. sygn. II UK 20/11, opubl. LEX nr 885004, M.P.Pr. (...)/.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował ważność umowy o pracę zawartej w dniu 20 sierpnia 2018 r. pomiędzy wnioskodawcą M. C., a (...) SP. Z O.O." stojąc na stanowisku, iż podpisanie umowy o pracę oraz zgłoszenie M. C. do ubezpieczeń społecznych były czynnościami pozornymi dokonanyymi jedynie w celu spełnienia przez wnioskodawcę warunku, od którego zależało uzyskanie przez niego świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między (...) SP. Z O.O." a M. C. umowa o pracę w opisany przez strony sposób nie była realizowana. Całokształt okoliczności jednoznacznie wskazuje, że stanowisko przedstawione przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie znajduje oparcia w stanie faktycznym. M. C. niewątpliwie w ramach powierzonych mu obowiązków pracowniczych sprawował funkcje kierownika serwisu, sprawował nadzór nad mechanikami, rozdzielał zadania, rozliczał ich pracę, dokonywał zamówień na sprzęt, umawiał serwis z klientami, decydował o technologii naprawy. Korzystał przy tym ze sprzętu służbowego powierzonego mu przez pracodawcę - telefonu, komputera, specjalnego oprogramowania, dającego mu dostęp do bazy danych klientów spółki, oraz służbowego maila. Czynności tych dokonywał w siedzibie spółki w godzinach 8-16 w warunkach podporządkowania Dyrektorowi zarządzającemu M. S. (1). I choć wnioskodawca miał swobodę w zakresie wykonywania powierzonych mu obowiązków, był zobligowany do wykonywania poleceń wyżej wymienionego. Był też zobligowany do stawiania się w pracy w odpowiednim miejscu i czasie, co potwierdzał podpisem na liście obecności – indywidualnej karcie czasu pracy pracownika. Znamiennym jest przy tym, iż fakt rzeczywistego wykonywania pracy potwierdzili wszyscy przesłuchani w procesie pracownicy płatnika współpracujący z nim w spornym okresie. Wyżej wymienieni spójnie i konsekwentnie opisywali zakres faktycznie powierzonych mu

obowiązków i wykonywanych prac. Ich słowa znajdują potwierdzenie w przedstawionej w procesie korespondencji mailowej potwierdzającej fakt współpracy wnioskodawcy z klientami płatnika. Tym samym twierdzenia stron prezentowane w procesie, co do charakteru pracy M. C. i rzeczywistego jej wykonywania nie mogą być kwestionowane. Co więcej, w chwili podpisywania spornej umowy o pracę wnioskodawca dysponował odpowiednim doświadczeniem i umiejętnościami niezbędnymi do jej wykonania, jakie nabył będąc uprzednio zatrudnionym w charakterze koordynatora serwisu, czy specjalisty ds. serwisu, w innych firmach o podobnym profilu działalności, czy wręcz u konkurencji płatnika. W konsekwencji - jak wskazuje zgromadzony w sprawie materiał dowodowy - skutecznie nie podważony przez organ rentowy - posiadał zarówno wiedzę jak i umiejętności praktyczne pozwalające na wykonywanie zadań powierzonych przez pracodawcę w tym zakresie. Zatrudnienie wnioskodawcy było również ekonomicznie uzasadnione i oparte na rzeczywistej potrzebie pracodawcy. Jak wskazują spójne zeznania świadków - pracodawca od kilku miesięcy poszukiwał osoby, która posiadałaby odpowiednie kwalifikacje do kierowania serwisem - osoby dotychczas zatrudnione w tym charakterze tych warunków nie spełniały. Ponadto znamionem jest, iż także w okresie niezdolności do pracy wnioskodawcy oraz nadal w chwili obecnej istniała i istnieje potrzeba wykonywania pracy na tym stanowisku. Znamionem jest, iż w chwili przedłużającej się nieobecności powoda, pracodawca podjął kroki celem jego zastępstwa. Przesunął do wykonywania obowiązków powoda K. J., tj. osobę, która będąc początkowo zatrudniona w spółce kapitałowo związanej z płatnikiem, de facto zastępowała M. C. w pracy. Także w chwili obecnej istnieje zapotrzebowanie na pracę powoda. WW wymieniony nadal wykonuje swe obowiązki w oparciu o niezmienną umowę o pracę, choć faktycznie na nieco innych zasadach - wspierając zastępującego go wcześniej K. J.. Niemniej jednak M. C. cały czas wykonuje czynności w zakresie kierowania serwisem. Także wysokość wynagrodzenia zaoferowanego powodowi przez pracodawcę znajduje wytłumaczenie w okolicznościach faktycznych rozpatrywanego przypadku. Podkreślić należy, iż nie odbiega ono znacząco od wynagrodzenia, które wnioskodawca otrzymywał będąc zatrudnionym w podobnym charakterze, ponadto odpowiada średnim zarobkom uzyskiwanym przez innych zatrudnionych pracowników u pozwanego. Tym samym nie sposób dojść do przekonania, że zostało ono ukształtowane tak, by uzyskać odpowiednio wysokie świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Bezsprzecznie, wynagrodzenie to było też wnioskodawcy wypłacane na konto bankowe, co potwierdzają przedstawione w procesie potwierdzenia przelewu.

W ocenie Sądu nie ulega zatem wątpliwości, że M. C. świadczył pracę w ramach stosunku pracy, a świadczy o tym osobiste świadczenie pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, za pomocą środków dostarczonych przez pracodawcę, stosowanie się do poleceń przełożonych, wykonywanie pracy w siedzibie płatnika, a także uzyskiwanie wynagrodzenia.

Reasumując, przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dało podstaw do przyjęcia, iż M. C. oraz płatnik zawarli umowę o pracę dla pozoru. Z czynnością prawną pozorną - art. 83 § 1 k.c. mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował.

W ocenie Sądu zawarcie umowy nie zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Jak wyżej wskazano M. C. wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę, a w sposobie realizacji umowy nie występowały cechy obce stosunkowi pracy.

Nadto należy wskazać, iż zawarcie umowy o pracę nawet wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie powoduje nieważności takiej czynności prawnej, jako mającej na celu obejście ustawy (art. 58 § 1

k.c.), jeżeli na jej podstawie praca w reżimie określonym w art.22 § 1 k.p. faktycznie jest wykonywana. Motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu rzeczywistego jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art.22 § 1 k.p. Na ogół osoba zawierająca umowę o pracę dokonuje tej czynności prawnej w celu z jednej strony uzyskania statusu pracowniczego i przewidzianej prawem ochrony stosunku pracy związanej z tym statusem, z drugiej strony uzyskania ubezpieczenia społecznego. Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugie na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć.

Z uzyskaniem przez M. C. statusu pracownika wiązał się skutek w postaci nabycia przez niego uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Skutek ten nie został wywołany działaniem niezgodnym z przepisami obowiązującego prawa, ale wynika z obowiązującego systemu prawnego. W ocenie Sądu, z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż umowa o pracę zawarta przez płatnika z M. C. była realizowana. M. C. wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę, a (...) SP. Z O.O." pracę przyjmował. Podkreślić należy, że z żadnego z dowodów nie wynika, że zamiarem M. C. nie było świadczenie pracy, a jedynie stworzenie pozorów jej wykonywania, w celu uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku chorobowego. Fakt, że M. C. w chwili podpisania umowy o pracę był chory a wkrótce po rozpoczęciu pracy – po przepracowaniu 37 dni – stał się niezdolny z powodu choroby do jej wykonywania - sam w sobie nie może stanowić podstawy uznania zatrudnienia za pozorne, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a tak było w rozpatrywanej sprawie. Istotnym jest także, iż stosunek pracy jest kontynuowany. Powyższe potwierdzają twierdzenia stron co do przyczyn z powodu których zatrudniono powoda.

Na marginesie należy zaznaczyć, że zawarcie przez M. C. umowy nie jest również sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. W sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, nawet świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (której w niniejszym procesie nie wykazano), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa.

Reasumując skoro wykazane zostało faktyczne świadczenie zatrudnienia przez ubezpieczonego nie ma podstaw, by odmówić mu ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie od 20 sierpnia 2018 r.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art.477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz (...) SP. Z O.O."w Ł. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

Z kolei w przedmiocie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy M. C. z urzędu w kwocie 110,70 zł orzeczono w pkt. 3 wyroku na podstawie § 15 ust. 2, w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).

J.L.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ZUS wypożyczając akta ZUS

28.10.2019r.